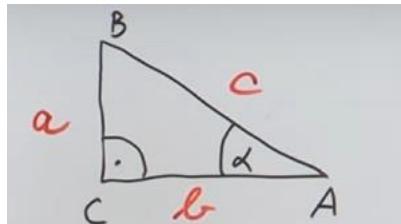

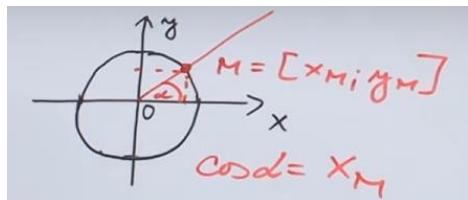
2.5 Goniometrické funkcie

Goniometrická funkcia kosínus

Definujte funkciu $f: y = \cos x$ v pravouhlom trojuholníku a na jednotkovej kružnici. Načrtnite graf tejto funkcie a popíšte jej vlastnosti na intervale $\langle 0; 2\pi \rangle$.

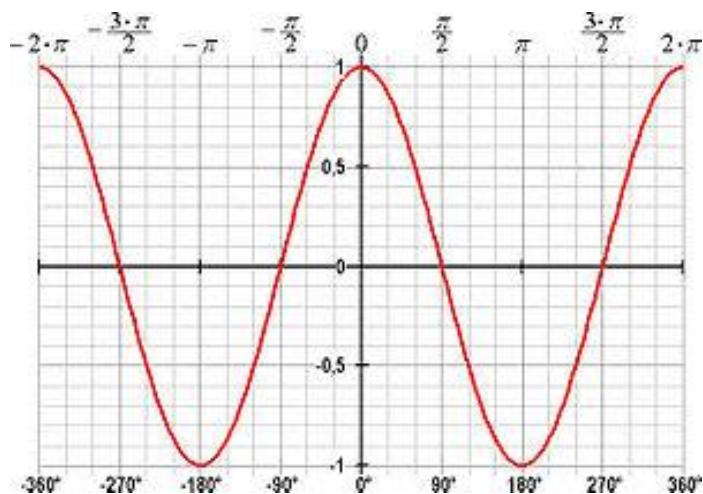

$$\cos \alpha = \frac{b}{c} \quad (\text{čiže kosínus uhla je: priľahlá odvesna/prepona})$$

$\cos \alpha$ je vlastne x-ová súradnica bodu M

(pomocka: kosinus sinus idú podľa abecedy/ najprv priľahlá potom protiľahlá/ kosinus je x a sinus je y)

jej vlastnosti na intervale $\langle 0; 2\pi \rangle$:

nie je nepárna; nie je párna; nie je monotónna;

je ohraničená z dola $y = -1$ a zhora $y = 1$

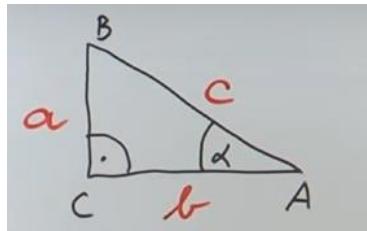
nie je periodická; nie je prostá

Extrémy: maximum v $x = \cos(k \cdot 2\pi)$

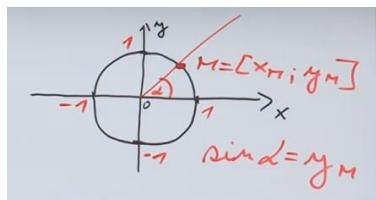
minimum v $x = \cos(k \cdot 2\pi + \pi) = \cos((2k+1)\pi)$

Goniometrická funkcia sínus

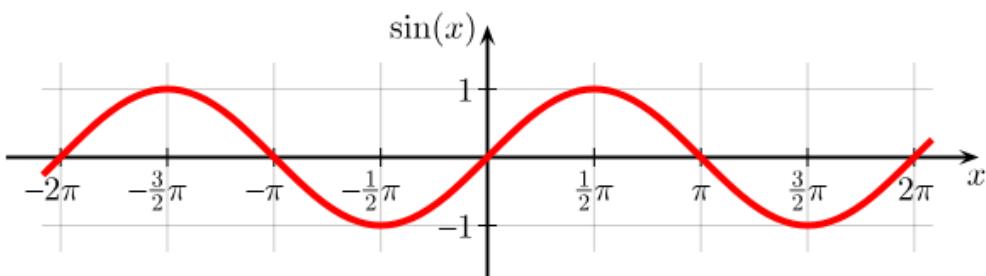
Definujte funkciu $f: y = \sin x$ v pravouhlom trojuholníku a na jednotkovej kružnici. Načrtnite graf tejto funkcie a popíšte jej vlastnosti na intervale $(0;2\pi)$.

$$\sin \alpha = \frac{a}{c} \quad (\text{čiže sínus uhla je: protiľahlá odvesna/prepona})$$

$\sin \alpha$ je vlastne y-ová súradnica bodu M

jej vlastnosti na intervale $(0;2\pi)$:

nie je nepárná; nie je párná; nie je monotónna;

je ohraničená z dola $y = -1$ a zhora $y = 1$

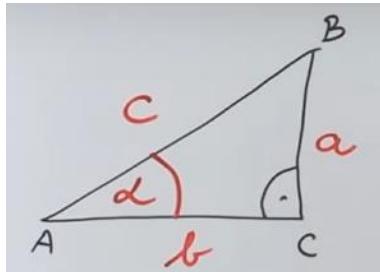
nie je periodická; nie je prostá

Extrémy: maximum v $x = \sin(k \cdot 2\pi + \frac{1}{2}\pi) = \sin((k \cdot 2 + \frac{1}{2}) \cdot \pi)$

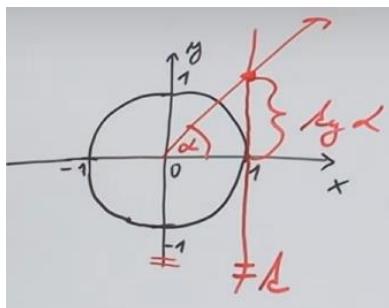
minimum v $x = \sin(k \cdot 2\pi + \frac{3}{2}\pi) = \sin((k \cdot 2 - \frac{1}{2}) \cdot \pi)$

Goniometrická funkcia tangens

Definujte funkciu $f: y = \operatorname{tg} x$ v pravouhlom trojuholníku a na jednotkovej kružnici. Načrtnite graf tejto funkcie a popíšte jej vlastnosti na intervale $(-\pi; \pi)$.

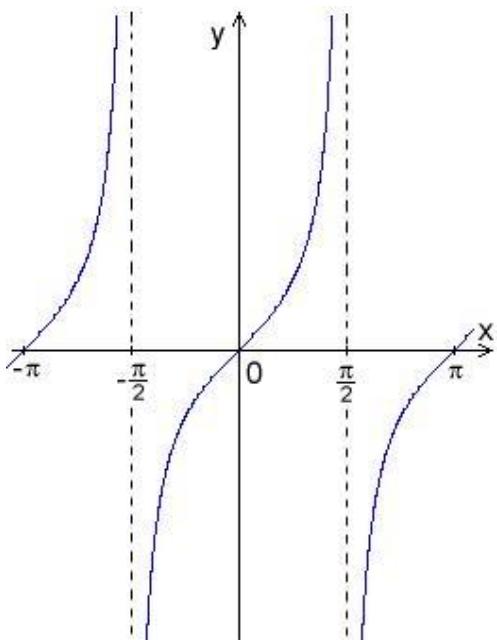

$\operatorname{tg} \alpha = \frac{a}{b}$ (čiže tangens uhla je: protiľahlá odvesna/priľahlá odvesna)

$\operatorname{tg} \alpha$ je vlastne priesečník dotyčnice kolmej na x-ovú osu s predĺženým ramenom uhla α

$$\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}$$

jej vlastnosti na intervale $(-\pi; \pi)$:

je nepárna; nie je párná; nie je monotónna
(monotónna iba lokálne);

nie je ohraničená

nie je periodická; nie je prostá

nemá extrémy

$$H(f) = (-\infty; \infty)$$

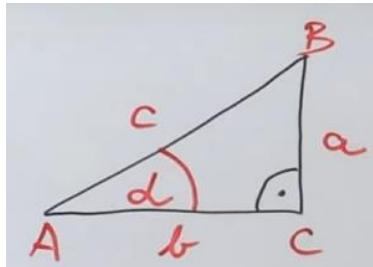
$$D(f) = (-\pi; \pi) - (\pm \frac{1}{2}\pi)$$

Nemá výsledky pre:

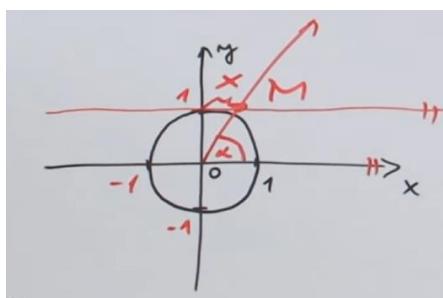
$$x = \operatorname{tg} (k \cdot \pi + \frac{1}{2}\pi) = \operatorname{tg} ((k + \frac{1}{2}) \cdot \pi)$$

Goniometrická funkcia kotangens

Definujte funkciu $f: y = \cot g x$ v pravouhlom trojuholníku a na jednotkovej kružnici. Načrtnite graf tejto funkcie a popíšte jej vlastnosti na intervale $(-\pi; \pi)$.

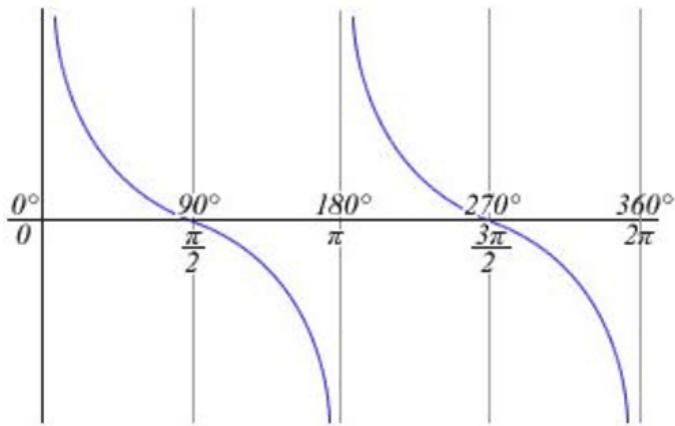

$$\cot g \alpha = \frac{b}{a} \quad (\text{čiže kotangens uhla je: priľahlá odvesna / protiľahlá odvesna})$$

$\cot g \alpha$ je vlastne priesečník dotyčnice kolmej na y-ovú os s predĺženým ramenom uhla α

$$\cot g x = \frac{\cos x}{\sin x}$$

jej vlastnosti na intervale $(-\pi; \pi)$:

je nepárna; nie je párná; nie je monotónna (monotónna iba lokálne);

nie je ohraničená

nie je periodická; nie je prostá

nemá extrémy

$$H(f) = (-\infty; \infty)$$

$$D(f) = (-\pi; \pi) - \{0\}$$

Nemá výsledky pre:

$$x = \cot g (k \cdot \pi)$$

Kotangentoida